

IN MEMORIAM

prof. dr. sc. Davor Želježić, ERT
(1974. – 2025.)

Nedavno nas je napustio prof. dr. sc. Davor Želježić, naslovni profesor i znanstveni savjetnik u trajnom izboru. Davor Želježić bio je zaposlenik Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu od završetka studija biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, godine 1998. U tadašnjoj Jedinici za mutagenezu (danas Zavod za toksikologiju) pod mentorstvom prof. dr. sc. Vere Garaj Vrhovac izradio je magistarski i doktorski rad. Bavio se istraživanjima u području genetičke toksikologije, posebice proučavanjem učinaka kemijskih mutagena u uvjetima *in vitro* i *in vivo*. Dao je značajni doprinos poznavanju djelovanja različitih mutagenih toksina na staničnim i životinjskim modelima, kao i biomonitoringu profesionalno izloženih populacija. Njegov bogati znanstveni opus sadrži više od 150 radova. Davor Želježić je bio suradnik na više znanstvenoistraživačkih projekata koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH kao i voditelj projekta bilateralne suradnje s Republikom Srbijom. Ti su projekti ponajprije bili usmjereni na istraživanje štetnih učinaka pesticida i drugih kemijskih mutagena na genom. Od 2014. do 2018. bio je voditelj projekta „Organska zagađivala u okolišu – markeri i biomarkeri toksičnosti – OPENTOX“ Hrvatske zaklade za znanost (HrZZ) koji je obuhvatio istraživanja genotoksičnosti pesticida, mehanizama njihove toksičnosti na razini stanica, tkiva i organa, biomarkere toksičnosti kao i distribuciju toksičnih spojeva u okolišu. U istom razdoblju bio je suradnik na projektu „Štetni učinci pojedinačnih i kombiniranih mikotoksina *Aspergillus* vrsta – MycotoxA“ na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu u kojem je istraživano pojedinačno i kombinirano djelovanje mikotoksina koje proizvode plijesni *Aspergillus* vrsta. Krajem 2024. započeo je suradnju na projektu „Modifikacija strukture i vezne površine biomaterijala i tvrdih zubnih tkiva (MODIBIODENTI) koji se još realizira na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Suradivao je i na nekoliko znanstvenoistraživačkih projekata koji su se realizirali na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu te u matičnoj ustanovi. Bio je član Uredničkog odbora časopisa *BioMed Research International* te član Uredničkog odbora časopisa *Toxics* u području *Toxicology*. Bio je član Europskog udruženja za istraživanje raka (EACR) te član Europske citogenetičke udruge (ECA). Godinama je vrlo aktivno radio u Hrvatskom toksikološkom društvu (HTD), gdje je obnašao i funkciju dopredsjednika. Bio je dobar i zanimljiv predavač koji je rado predavao na tečajevima, seminarima i kongresima HTD-a. Posebno ga je veselilo sudjelovanje u organiziranju kongresa HTD-a, na kojima je više puta bio član, a 2016. godine i predsjednik Znanstvenog odbora. Dao je značajan doprinos pripremi dokumentacije HTD-a za Europski registar toksikologa. Od 2017. godine imao je titulu Europskog registriranog toksikologa (ERT). Davor Želježić je bio vrlo aktivan na području regulatorne toksikologije pa je tako kao predstavnik Ministarstva zdravstva RH bio član stručne radne grupe za metode testiranja toksičnosti Odbora zemalja članica Europske agencije za kemikalije (ECHA). Također je bio član stručne radne skupine za enzime u hrani Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA). U posljednje vrijeme radio je na razvoju regulative u području testova za procjenu učinaka na razini DNA za potrebe Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Na Fakultetu biotehnologije i razvoja lijekova Sveučilišta u Rijeci bio je naslovni profesor te od 2012. godine predaje u sklopu kolegija Opća toksikologija studentima prijediplomskog studija biotehnologije i istraživanja lijekova. Na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu bio je suradnik na kolegijima u okviru Doktorskog studija Dentalna medicina. Aktivno je sudjelovao u visokoškolskom obrazovanju mlađih suradnika, kao mentor više doktorskih i diplomskih radova. U Institutu je obnašao važne funkcije u upravljačkoj strukturi. Bio je zamjenik predsjednice Znanstvenog vijeća i pomoćnik ravnateljice Instituta. Davor Želježić je bio iskreno znanstveno znatiželjan i zato je rado suradivao sa svakim tko bi mu predložio suradnju u zanimljivom istraživanju. Svoja znanja također je rado dijelio sa zajednicom i mladima, aktivno sudjelujući u programima popularizacije znanosti.

Dragog kolegu Želježića pamtit ćemo po velikoj posvećenosti svim radnim zadacima koje je preuzimao i uvijek savjesno obavljao.

dr. sc. Maja Peraica, dr. med., ERT